Nå kan det bli ROT-avtale

Den nye blå-blå regjeringen vurderer å gi forbrukere mulighet for skattefratrekk for håndverkertjenester ved oppussing. Både Danmark og Sverige har slike ordninger, og «Söta Bror»har langt på vei utryddet svart arbeid i privatmarkedet.

Av ifi.no

I avtalen som ble inngått mellom Venstre, Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet og Høyre før den nye regjeringen ble et faktum, står det å lese:

«Kampen mot svart arbeid forsterkes, i den sammenheng utredes gevinster og konsekvenser av et ROT-fradrag i skatten.»

Regjeringspartiene og deres samarbeidende partier i Stortinget vil nå utrede gevinster og konsekvenser av et såkalt ROT-fradrag.

Sverige og Danmark har hatt det i mange år allerede.

Maler- og byggtapetsermestrenes Landsforbund (MLF) er en av flere som mener ordningen burde ha vært innført i Norge for mange år siden.

Bort med svart arbeid

ROT er en forkortelse for Rehabilitering, Ombygging og Tilbygg. I våre naboland gis det skattefradrag på

grunnlag av arbeidskostnader som privatpersoner har når de leier hjelp til rehabilitering, ombygging eller tilbygg på egen bolig eller fritidseiendom.

En automatisk konsekvens er at en er nødt til å kjøpe tjenestene hvitt. I Sverige har dette ført til at en nesten helt er kvitt svart jobbing i privatmarkedet.

På denne måten strekker samfunnet ut en hånd til de seriøse bedriftene, men det gir flere gevinster til samfunnet.

Svenskene har regnet ut at for hver krone staten gir i skattefradrag, får den inn 1,40 i økte innbetalte skatter og avgifter.

Stort engasjement

Byggenæringens Landsforening (BNL) har vært en av de viktigste pådriverne for ROT-ordning i Norge. Sammen med tillitsvalgte og bedrifter har de en aksjonsgruppe for å påvirke myndighetene. Hovedmålsettingen er å få etablert ROT-fradrag etter svensk modell i Norge.

– Alle i aksjonsgruppen opplever at det er stor oppslutning blant egne medlemmer når det gjelder ROT-fradrag. De kjenner problemene med useriøse aktører på kroppen, og formidler til oss at de er bekymret for utviklingen, sier Audun Lågøyr, direktør i BNLs avdeling for næringspolitikk og kommunikasjon.

Han mener altfor mange – også politikere – ikke kjenner godt nok til hva ROT-fradraget innebærer, og hva som er konsekvensen av at en stadig større del av det private ROT-markedet blir svart.

Våre medlemmer opplever problemene med useriøse aktører på kroppen, sier Audun Lågøyr, direktør i BNLs avdeling for næringspolitikk og kommunikasjon.

For lite kunnskaper om ordningen

– Her gjelder det å se ting i sammenheng, og bli endra bedre til å kommunisere næringens utfordringer.

Svart arbeid har vidtrekkende konsekvenser for både bedriftene og arbeidstakerne, og til slutt forbruker, sier Lågøyr.

Som et ledd i informasjonsarbeidet har aksjonsgruppen opprettet en egen Facebook-side.

– Tanken er at på Facebook kan vi lett holde alle som er interessert løpende informert om vårt arbeid og relevante saker knyttet til ROT, samtidig med å skape en plattform for meningsutveksling om saken, sier BNL-direktøren.

– Det finnes både folk og røvere i byggenæringen og vi vil røverne til livs! Og for å få bukt med svart arbeid er ROT-fradrag et godt egnet tiltak. Det er derfor veldig motiverende med all den drahjelp og støtte som vi får fra tillitsvalgte og bedrifter i dette arbeidet.

Viktig for malerne

– ROT-fradrag er viktig for oss i malerbransjen, useriøse aktører kan bruke det private markedet som springbrett for å komme inn hos profesjonelle kunder, sier Alliero-sjef Amund Alm.

Hos Alliero mener man at det vil ha en positiv effekt også i det profesjonelle markedet å innføre et ROT-fradrag, og han fortsetter:

– Som en betydelig bransjeutøver er Alliero naturligvis svært glad for at dette store og økende problemet er kommet på dagsordenen. Heldigvis har debatten også vært løsningsorientert og omhandlet konkrete tiltak. Det er svært positivt å se at byggenæringen nå åpenbart har nådd fram med budskapet om at en ny regjering må prioritere tiltak mot økonomisk kriminalitet. Som et av mange tiltak har vi sterk tro på å innføre ROT-fradrag for å stimulere forbrukerne til å velge hvitt arbeid, sier konsernsjefen.

Lite regulert privatmarked

I Danmark antas det at antallet svartarbeidende er blitt omtrent halvert etter at ROT-fradraget ble innført, og det er et håp om at resten også skal bli borte.

– Den private delen av markedet er minst regulert og oversiktlig – og dermed mest utsatt for svart arbeid. Useriøse aktører har anledning til kynisk å bruke dette private markedet som inngang til det profesjonelle markedet, sier Alm.

– Ved å operere med både en hvit og en svart omsetning kan de fremstå som seriøse og kvalifiserte tilbydere, samtidig som de opparbeider seg ubeskattede midler som gir urettmessige konkurransefortrinn.

Noen er betenkte

Enkelte økonomer advarer om at et ROT-fradrag vil kunne føre til en kunstig byggeboble. Enkelte representanter for politikerne tror at en ROT-ordning vil bli for dyrt for Norge, til tross for erfaringene fra Danmark og Sverige.

Det er også de som hevder at ordningen vil være fordelaktig kun for de mest bemidlede, ettersom ordningen ikke vil bety noe for dem som ikke har råd til å pusse opp eller bygge nytt.

Dette er ROT

ROT er en forkortelse for Rehabilitering, Ombygging og Tilbygg. I våre naboland gis det skattefradrag på grunnlag av arbeidskostnader som privatpersoner har når de leier hjelp til rehabilitering, ombygging eller tilbygg på egen bolig eller fritidseiendom.